A°. 1842. N°. 44.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

WOENSDAG, den 13. April.

DUITSCHLAND.

WEENEN 2. April. De Stenden van het Pesther-Comitaat (Hongarijën) hadden besloten verbeteringen in de crimineele regtspleging in te voeren, en wel op het oogenblik, dat eene landdags deputatie zich onledig hield, om een ontwerp van wet voor geheel Hongarijën ten dien aanzien gereed te maken. De regering verklaarde dit plan voor onwettig en deed de Stenden weten, dat hunne besluiten ten dien opzigte nietig zouden zijn. De Comitaats-congregatie stoorde zich niet aan deze waarschuwing, en bepaalde den 30 Maart tot den dag, waarop zij de openbare teregtzittingen zoude beginnen. Toen nu op dien dag de zitting zou geopend worden, verscheen er een Koninklijk hofrescript, waarbij deze zitting ten strengste verboden en ieder lid van de regtbank (*gerichtskörpers*) voor de gevolgen verantwoordelijk werd gesteld. Na lezing van dit besluit en na de zaak rijp overwogen te hebben, ging de vergadering uit een.

FRANKFORT 8. April. De musikale wereld heeft een verlies geleden door het overlijden van den als componist beroemden hofraad *Anton Andre*, op den 4. dezer te Offenbach. In zijne bibliotheek bevinden zich de meeste manuscripten van *Mozart*.

KEULEN 9. April. Uit de zekerste bron kunnen wij melden, dat de tijding in de *Leipziger Allgemeine Zeitung* geplaatst en door vele andere dagbladen overgenomen, dat in het Krankzinnighuis te Ziegburg een oppasser om het leven is gebragt, een volkomen verdichtsel is. Wij kunnen er bijvoegen, dat aldaar in geene tijden een oppasser zelfs is beleedigd geworden.

(*Kölnische Zeitung van 10. April.*)

ENGELAND.

LONDEN 9. April. Na dat de voorstellen van de heeren *Henley* en *Duncombe* waren verworpen, is de derde lezing van de korenwet, in het Huis der Gemeenten, met 229 tegen 90 stemmen, doorgegaan, en dus aangenomen.

— Gisteren heeft lord *Russell* zijn voorstel tegen de wet wegens de belasting op de inkomsten voorgedragen. Hij stelde voor, dewijl er toch geld moest wezen, verhooging der belasting op rijtuigen en andere voorwerpen van weelde. De beraadslagingen over dit voorstel waren zeer levendig. Men is tot geen afdoening gekomen.

— Het aanwerven van soldaten is in Ierland zeer levendig. Te Dublin heeft men vele recruten bekomen; doch in het zuiden van dat land vindt die werving veel tegenstand.

FRANKRIJK.

PARIJS 9. April. Ons kabinet is andermaal door de vier groote Mogendheden uitgenoodigd, om tot het verdrag wegens den slavenhandel toe te treden.

— Gisteren avond is de wet op de supplementaire crediten in de Kamer der afgevaardigden met 220 tegen 143 stemmen aangenomen.

— Uit Picquigni (Somme) deelt men het volgende mede: »Vrijdag 1. April, was een arbeider, *Marc Gricourt* genaamd, alhier bezig, om een put te herstellen, toen, omstreeks 2 ure na den middag, eene instorting plaats had, waardoor *Marc* onder de puin werd begraven. Dadelijk was men gereed hem te helpen, door de puin weg te halen, en was men bijna tot hem genaderd, toen er eene nieuwe instorting plaats had. Nu was men genoodzaakt een' tweeden put nevens den ingestorten te graven, om bij den ongelukkige te komen. De autoriteit heeft den meesten ijver aan den dag gelegd. De prefect, even als de ingenieurs hebben zich aan de zaak gelegen laten leggen. Een detachement infanterie is van Amiens gekomen en is mede behulpzaam. Men heeft reeds zoo ver gegraven, dat men tot op de hoogte van *Marc* is gekomen, dien men levensmiddelen heeft kunnen doen toekomen. Men hoopt hem spoedig te redden. Hij verkeert reeds sedert 5 dagen tusschen leven en dood. Deze gebeurtenis heeft eenige gelijkenis met die van *Dufavel*, voor eenige jaren voorgevallen."

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE 9 April. De prins *van Oranje* heeft gisteren van de revue terugkomende, een slag van zijn paard, ter hoogte van de knie, bekomen. Er is geene de minste vrees voor ernstige gevolgen, waartegen de spoedig aangebragte hulp heeft voorzien, doch Z. K. H. zal gedurende eenige dagen rust moeten houden, en derhalve HH. MM. en de overige leden van het Koninklijk Huis niet naar Amsterdam kunnen begeleiden. Hetzelfde is het geval met de prinses *van Oranje*, die reeds eenige weken hare kamer moet houden ten gevolge van het verstuiken van den voet.

— Men verneemt, dat nog in de tegenwoordige zitting van de staten-generaal aan dezelve zullen worden aangeboden de ontwerpen van wet, uitmakende het tweede en derde boek van het wetboek op het strafregt. Men verzekert, dat men zich bij het departement van Financien bezig houdt met de vervaardiging van nieuwe wetten op het stuk van het zegel en de successie.

's GRAVENHAGE 10. April. Dingsdag morgen, zeer vroegtijdig, vertrekken Hunne Majesteiten, de Koning en de Koningin; prinses *Sophia*; de erf-groothertog *van Saksen Weimar* en de prinsen *Alexander* en *Hendrik* naar Amsterdam.

— Het heeft Z. M. behaagd, eene som van *f* 4000 aan de Munsterkerk te Roermonde (Hertogdom Limburg) toe te kennen. Z. M heeft daarbij den wensch te kennen gegeven, dat deze som in inschrijvingen in het grootboek der nationale werkelijke schuld wierd verwisseld, ten einde de renten, die daaruit zouden voortspruiten, uitsluitend konden worden besteed tot het onderhoud dezer fraaije kerk, de oudste en merkwaardigste van Roermond. Tijdens 's Konings verblijf in die stad, in het vorige jaar, behhagde het Z. M. de kerken aldaar te bezoeken en hield Hoogstd. zich een geruimen tijd in de Munsterkerk op, alwaar Z. M. met veel aandacht het steenen graf aanschouwde, hetwelk het stoffelijk overschot bevat van eenige leden van het Doorluchtig Huis van *Nassau*, voorzaten van onzen geëerbiedigden souverein.

— Het Provinciaal Geregtshof van Zuid-Holland heeft, in deszelfs zitting van den 8. dezer, *J. Reiger*, oud 24 jaren, schuldig verklaard aan moedwilligen manslag, en hem te dier zake veroordeeld tot de straffe van het zwaaijen van het zwaard over het hoofd en zes jaren tuchthuisstraf. Deze manslag is op de volgende wijze gepleegd: *P. Anker*, bouwmansknecht, oud 19 jaren, zat met eenige zijner bekenden, zondag den 19. Sept. ll., tegen den avond, aan den dijk tusschen Gouda en Stolwijk. Weldra zagen zij anderen aankomen en zeiden: *Is dat* Jan Reiger *niet? Wat zullen wij nu doen!* (Tusschen de ingezetenen van Gouderak en Stolwijk bestond eenige vijandschap, vooral tegen *Reiger*). Daarop werd er gezegd: *Goeden avond!* en weldra had er, onder hevige woorden, eene moorddadige schermutseling plaats, zoo zelfs, dat het mes getrokken werd, en *Pieter Anker* weldra uitriep: *O! God, wat steekt gij mij!* Daarmede eindigde de twist; *P. Anker* had in waarheid een steek met het mes in de linkerzijde van den onderbuik ontvangen, en wel door *Jan Reiger*. De gewonde verliet spoedig de plaats en wilde zich naar zijne familie begeven, hetwelk men hem echter afraadde. Vervolgens is hij verder gegaan en heeft toen in een deken gewikkeld, een uur lang in de opene lucht gelegen. Hierdoor zijn de wonden veel verergerd, en wel zoo, dat de heer *Bechoven*, als genees- en heelkundige, de taak niet alleen heeft willen op zich nemen, maar adsistentie verzocht van den heer *van der Heiden*, terwijl later de hulp van den geneesheer *Buchner* werd ingeroepen. Ondanks alle hulp, is *P. Anker*, na elf dagen, den 30. Sept. overleden, na zijnen moordenaar te hebben genoemd. De genees- en heelkundigen, die nader het lijk hebben geschouwd, hebben verklaard, dat de verslagene, ofschoon klierachtig, nogthans van eenen sterken en gezonden ligchaamsbouw was, en dat de hulp der geneesheeren allezins doelmatig is geweest.

AMSTERDAM 11. April. Door verhindering, zal het hof eerst morgen deze hoofdstad bezoeken.

— Wij vernemen dat het Z. M. den koning als honorair lid van het genootschap: *Natura Artis Magistra*, heeft behaagd, door eene geldelijke bijdrage, Hoogstdeszelfs bijzondere belangstelling in den bloei en uitbreiding van deze Zoologische inrigting aan den dag te leggen. Voorzeker zal zulks voor H. H. bestuurderen een nieuwen spoorslag zijn op den door hen ingeslagen weg voort te gaan, en aan eene stichting, welke aan alle landgenooten, die op wetenschap en beschaving prijs stellen, met regt belang inboezemt, hunne onvermoeide zorgen te blijven besteden.

Wij betwijfelen geenzins, dat de uitbreiding van terrein, waartoe de Achtb. stedelijke regering zulk eene gelegenheid gaf, door de onderlinge bijdragen der leden, op eene het genootschap waardige wijze zal tot stand kunnen worden gebragt; en alzoo Amsterdam zich zal kunnen beroemen, in haren boezem eene inrigting te bezitten, die voor de beminnaren der Natuurlijke Historie eene aangename en milde bron van onderzoek en kennis opent.

's HERTOGENBOSCH 11. April. Gister had in deze stede eene kerkelijke plegtigheid plaats, waarvan alhier sedert 227 jaren geene heugenis meer bestond, namelijk eene Bisschopszalving in St. Jan, de Kathedrale kerk van 's Hertogenbosch. Door het schoonste weder begunstigd, zag men reeds daags te voren, tegen den middag, veler ingezetenen woning met vlaggen sierlijk getooid, den blijke der vurige deelneming van de Boschenaren in het heugelijk bezoek van den bisschop van *Curium* (baron *van Wijckerslooth*), den bisschop *van Hirene* (*Paredis*), en den bisschop *van Ubersonesus* (*Laurent*), wier tegenwoordigheid binnen deze muren, in verband stond met het feest der bisschoppelijke inkleeding van den administrator apostolijk des oud-bisdoms van 's Hertogenbosch) *Henricus den Dubbelden*, tot bisschop van Emaus, *in partibus infidelium*. Reeds was in tijds de hoofdkerk onzer stad tot de verheven plegtigheid in behoorlijke orde gereed; reeds was de te wijden bisschop binnen deze ves-

te; reeds waren ook de twee andere, eertsdaags te Tilburg en te Breda te wijden bisschoppen *van Gerrha* (*Zwijsen*) en *Dardanië* (*van Hooydonk*, herwaarts opgekomen. En nu brak de morgen van den treffenden feestdag aan; tallooze burgers en vreemdelingen doortogen en vervulden de straten; de klokken van St. Jan verkondigden het naderend oogenblik der groote ceremonie. Ten 8 ure stroomde de menigte het schoon, aloud kerkgebouw binnen; ten 9 ure verschenen er de bisschoppelijke personaadjes, verzeld van eene aanzienlijke priesterschaar, waaronder men ook eenige witte heeren, en andere ordes-geestelijken opmerkte, alsmede een aantal theologische kweekelingen, tot het oud-bisdom behoorende, en allen hier aanwezig, om het gewijd dienstwerk meê te helpen verrigten. En nu ving, volgens het *kerkelijk ritueel*, de plegtigheid aan, tot stichting en roering van allen, die er oog- en oorgetuigen van zijn mogten. Ten half 2 ure eerst was de kerkelijke ceremonie afgeloopen, waarbij de IV. Mis van *Haydn*, met enkel strijk-instrumenten en groot orgel, werd voorgedragen, terwijl het *Veni Creator* en *Te Deum Laudamus*, in het Gregoriaansch, met afwisselend zang- en priesterkoor werden gezongen. In den koepel der kerk was, boven de ruime tribune, waarop de wijding geschiedde, en de kostbare altaren en ustensiliën, daarbij noodig, geplaatst stonden, eene van rood en wit doek keurig gedrappeerde kroon met festonwerk opgehangen, waaronder het zinnenbeeld des nieuw-gewijden bisschops, gedeeltelijk uit zijn wapen ontleend, zich vertoonde, te weten een lam met een herder en een bisschopsstaf. Na afloop der plegtigheid verscheen de bisschop *van Emaus*, met geheel den verderen bisschoppelijken trein, nu buiten de kerk, om zich naar de pastorij van den Deken van St. Jan te begeven; zijne doorl. hoogwaardigheid zegende alstoen, geheel dat pad langs, de daartoe eerbiedig knielende volksmenigte. Ten 3 ure des namiddags, is er een groot Lof in de Kathedrale gezongen, waarbij hetzelfde hoog kerkelijk personeel weder tegenwoordig was, en de toeloop des volks nog meer talrijk geweest is dan des morgens.

Op morgen zal de eerste steen aan de nieuw te te bouwen kerk van St. Pieter, plegtstatig worden gelegd door den bisschop *van Emaus*, die daarmede zijn gewijd dienstwerk in het openbaar zal aanvangen.

RUINEN (Drenthe) 5. April. Gisteren namiddag, omstreeks 12 ure, ontdekte een smid alhier, wonende aan den weg naar het gehucht Ansen, dat de schuur achter zijne smederij in brand stond; weinige oogenblikken daarna stond niet alleen dit huis in ligte laaije vlam, maar door den vrij hevigen wind stoof het brandend riet en stroo op de huizen over den weg staande, welke ook meestal met riet waren gedekt, zoodat binnen twee uren 19 huizen, bevattende 22 woningen en twee schapenhokken, waren vernield. Toen eerst gelukte het niettegenstaande alle aangewende pogingen, om den brand meester te worden.

UTRECHT 12. April.

Toen in het afgeloopen jaar zou moeten overgegaan worden tot eene noodwendige gedeeltelijke vernieuwing en herstelling der Brug aan de *Weard Barrière*, werd bij de stedelijke Regering in opzettelijke overweging genomen, om van die gelegenheid gebruik te maken, tot gemoetkoming aan den meermalen langs onderscheidene kanten geuiten wensch, dat aan die brug eene ruimere doorvaart mogt gegeven worden, de behoefte daarvan, in het belang der scheepvaart in het algemeen, en meer bijzonder, van den handel in hooi, hetwelk, ten einde de tot lossing en lading bestemde Kade te kunnen bereiken, met groote kosten moest worden afgestoken, erkend wordende, mogt dit leiden tot een besluit om aan dien wensch toetegeven, met bepaling, dat de Wipbrug, door eene Draaibrug zou vervangen worden: de werkzaamheden tot dit einde reeds in het najaar van 1841 aangevangen, doch uithoofde van den invallenden winter gestaakt, zijn thans hervat, en werd op heden, als een gedenkteeken van die herbouwing en verbeterde constructie, door den heer burgemeester *Kien*, begeleid van den heer raad *van Beeck Calkoen*, aan het bruggehoofd, stadszijde, aangebragt een hardsteen, voerende ten opschrift: »*Deze steen gelegd door* Mr. N. P. J. Kien, *Burgemeester der stad Utrecht, op den 11. April* 1842."

— Uit Harderwijk schrijft men ons van den 8. April:

»Heden zal van hier te water naar het Nieuwe Diep vertrekken een detachement, sterk 100 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden kapitein der Artillerie van het O. I. leger *H. F. Demmenie*, vergezeld van de 2de luits. der Infanterie *G. F. F. van Woerden* en *R. de Steiger Weijermanshaus*, alsmede van den officier van gezondheid 3de klasse *G. van Elk Voorsluis*, ten einde den 10 dezer aldaar over te gaan aan boord van het schip Jupiter, schipper *Kersjens de Jong*, en naar Java te worden overgevoerd."

— Uit het laatste nommer van het Tijdschrift *de Vriend des Vaderlands*, ontleenen wij de volgende kolonie-berigten over de maand Maart 1842:

»Met het graven van lange turf, dat dit jaar te Ommerschans en Veenhuizen geheel door eigen volk zal geschieden, staat men een aanvang te maken; de grootere bevolking heeft het thans mogelijk gemaakt, uitgave aan vreemde werklieden daarvoor te besparen, en, ofschoon deze werkzaamheid niet alleen zwaar, maar ook zekere mate van handigheid en geoefendheid vordert, vleit men zich echter door eene buitengewone aanmoediging in het oogmerk te zullen slagen.

»Aan werkzaamheden voor de houtteelt is men thans ook nog bezig, inzonderheid te Ommerschans en in gewone kolonien, alwaar de gelegenheid en middelen het meest voorhanden zijn en de slaging, tot dusverre, ook het grootste was.

»De fabrijkmatige werkzaamheden blijven in denzelfden loop. De toeneming der bevolking en het voorzien telkens van groote getallen nieuw aangekomen kolonisten, van eerste kleeding, huisraad en gereedschappen, laat nog geene vermindering van den' gewonen fabrijkarbeid toe, integendeel vordert zulks ijverigen voortgang daarmede. De koffijzak-weverij met 138 weefgetouwen te Ommerschans en Veenhuizen blijft ongestoord voortgaan, en wekelijks 12000 zakken opleveren. De katoenweverij in de gewone kolonien kon, uit gebrek aan genoegzamen kettinggaren, eenige weken minder sterk worden voortgezet, welk oponthoud echter spoedig weder zal hersteld zijn.

»Uit eenen bevoegden staat van de sterkte der bevolking in de kolonien, blijkt, dat op 1. Maart II. in de gewone kolonien zich bevonden 2,629 zielen, te Ommerschans 2,241, te Veenhuizen 1ste gesticht 1,672, 2de 2,160, 3de gesticht 1,431, te Wateren 97, ambtenaren bij de algemeene directie 37, totaal 10,260."

Bijzondere Berigten.

»*Parijs* 10. *April*. De 5 pCt. 118,40 à 50; 3 pCt. 80,90 à 95; Nap. 107,50 à 60; Sp. 26¼.

»Men verneemt, dat in den raad der ministers gisteren besloten is, om de haven van Algiers, volgens het plan van den heer *Rasseneau*, met spoed te vergrooten. Men vreesde, dat Engeland zich hier tegen zou verzetten.

»Sedert eenigen tijd worden talrijke verlofbrieven, zoo bij het leger als bij de marine afgegeven. Op de wegen rondom Parijs wemelt het van soldaten en mariniers, die met verlof naar hunne haardsteden terug keeren.

»Het vertrek van den prins *de Joinville* naar Toulon, alwaar hij zich voor eene reis naar China zal inschepen, is op den 10. Mei bepaald. De hertog *van Orleans*, die heden morgen een lang onderhoud met den maarschalk *Soult* heeft gehad, zal eerst de bevalling van zijne gemalin afwachten, alvorens naar Algiers te vertrekken.

»De admiraal *Duperré* heeft uit de Invalidenkas der marine 4125 frs. geschonken aan 46 weduwen of moeders, en aan 71 weezen van zeelieden uit onderscheidene havens, die bij den storm van den 10. Maart betrekkingen hebben verloren.

»In Parijs heerscht dezelfde koude als in 1832, en tevens sedert 14 dagen eene ziekte, die ongerustheid verwekt. Al de hospitalen van Parijs zijn met zieken opgevuld, en de sterfte is sedert eenigen tijd 50 personen daags, in elk kwartier of arrondissement, hetwelk sedert 10 jaren het geval niet is geweest.

»Uit Madrid schrijft men van den 3. April, dat van het fransche gouvernement eene nota was ontvangen, nopens de uitgewekene Spanjaards, die last hebben, zich van de Spaansche grenzen te verwijderen. De vele Spaansche geestelijken moeten zich ten minste 12 uren van de grenzen in Frankrijk begeven."

BOTER te Leiden den 9. April 1842.
Van 34 tot 39 gulden.

De prijzen der Fondsen waren den 11. April.

Werk. schuld 2½ pCt. 52¼ à 52½. Dito 5 pCt. 101 à 101½. Kansbilj. 26 à 26¼. Amort.-Syndit. 4½ pCt. 93 à 93¼. Dito 3½ pCt. 77¼ à 77¾. Hand. Maatsch. 4½ pCt. 156 à 156½. O. I. Leen. 5 pCt. 99 à 99¼. Haarl. Meer 5 pCt. 102¼ à 102¾.

Spanje 5 pCt. Ardoin 21 à 21¼. Coupon 5¼ à 5½.

Rus. Obl. bij *H. et Co.* 5 pCt. 105½ à 106. Dito 18$\frac{28}{29}$ 5 pCt. 105½ à 106. Cert. bij dito 18$\frac{31}{33}$ 5 pCt. — à —. Dito bij *Hope* 4 pCt. 89½ à 90.

Amerika 6 pCt. 57¾ à 58¼.

Oostr. Metaliek 5 pCt. 106½ à 107.

Utrecht, bij *L. E. BOSCH* & Co.